Yttrande från Ekonomiska och sociala kommittén om ”Förslag till rådets förordning om föreskrifter och villkor för strukturåtgärder inom fiskerisektorn” ([1])

(1999/C 209/04)

Den 19 februari 1999 beslutade rådet att i enlighet med artiklarna 43 och 198 i EG-fördraget rådfråga Ekonomiska och sociala kommittén om ovannämnda förslag.

Sektionen för jordbruk, landsbygdsutveckling och miljö, som ansvarade för det förberedande arbetet, antog sitt yttrande den 4 maj 1999. Föredragande var Clemente Muñiz Guardado.

Vid sin 364:e plenarsession den 26-27 maj 1999 (sammanträdet den 26 maj) antog Ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 115 röster för och 5 nedlagda röster.

Kommittén stöder kommissionens förslag, med reservation för följande kommentarer.

1. **Inledning**

1.1. Strukturåtgärderna inom fiskerinäringen främjar en strukturomvandling i sektorn genom att skapa gynnsamma förutsättningar för utveckling och modernisering. Därför utgör strukturåtgärderna en väsentlig del av den gemensamma fiskeripolitiken.

1.2. Inrättandet av Fonden för fiskets utveckling (FFU) 1993 samt integreringen av strukturåtgärderna inom fiskerisektorn i bestämmelserna för strukturfondernas verksamhet har befäst detta dubbelriktade samband.

1.3. Den programplanering som kommissionen här föreslår är en anpassning till dagsläget för strukturfonderna.

2. **Allmänna kommentarer**

2.1. Förslaget till förordning är mycket långtgående. I avdelning I (Programplanering och genomförande) fastställs att medlemsstaterna skall lägga fram en plan för kommissionen som skall löpa över en period på sju år med början den 1 januari 2000 (artikel 4).

2.2. Den stora spännvidden i de frågor som förordningen behandlar visar hur viktig den är, inte bara med utgångspunkt i det samråd som genomförts under utarbetandet utan också med hänsyn till hur den tillämpas; det gäller att åstadkomma större ekonomisk och social sammanhållning samtidigt som subsidiaritetsprincipen respekteras.

2.3. Avsikten är att förslaget till förordning skall vara en fortsättning på nuvarande förordningar och förenkla genomförandet. FFU skall ensam svara för finansieringen av alla strukturåtgärder.

2.4. I förslagets avdelning II (Genomförande av de fleråriga utvecklingsprogrammen (FUP) för fiskeflottorna) ges synpunkter på förnyelse av fiskeflottan som på ett avgörande sätt ändrar innehållet i det fjärde fleråriga utvecklingsprogrammet, och det ställs högre krav på förnyelse av flottan än i det nuvarande programmet som är i kraft till 2002. I avdelningen konstateras det dock inte tydligt något behov av att ta i bruk ett system för förnyelse av fiskeflottan där man skulle beakta sådana viktiga delfaktorer som säkerhet, sjöduglighet, utrymmena på fartyget, föråldrade fartyg osv.

2.4.1. Då man granskar hur fiskeflottan förnyats de senaste åren, märker man att fartygen numera skall ha fler bruttoton ([2]) än fartyg som tagits ur bruk, för att de skall vara konkurrenskraftiga inom fiskeriet och ha utrymmen för att kunna uppfylla åliggandena i internationella regelverk och för att kunna behandla fångsten ombord under bättre omständigheter än tidigare.

2.4.2. Man skulle kunna utgå från principen att då ett gammalt fiskefartyg (gammalt enligt den gamla bruttotonenheten) byts ut mot ett nytt (nytt enligt den nya bruttotonenheten), borde man på basis av den gamla bruttotonenheten ta fram en koefficient med vilken bruttotonenheten kan räknas ut.

2.4.3. I bestämmelserna i förslaget sägs att den indragna kapaciteten skall vara 30 % högre än den nya kapaciteten, vilket antingen skulle tvinga fram mindre fartyg än de som tas ur bruk och därmed leda till att säkerheten äventyras på de gamla fångstplatserna med fartyg med lägre kapacitet, eller tvinga köp av ytterligare ett fartyg som skall tas ur bruk för att det skall vara möjligt att bygga ett fartyg som helt motsvarar den kapacitet som tagits ur bruk (vilket ökar investeringskostnaderna utan att förbättra utrymmena på fartyget eller säkerheten).

2.4.4. Utan självfinansiering blir det svårare att sälja fartyget (såväl inom Europeiska unionen som till tredje land), och möjligheterna att förnya fiskeflottan minskar.

2.4.5. Flottan bör förnyas i samband med de fleråriga utvecklingsprogrammen, i etapper och i relation till flottans storlek; annars blir särskilt flottor som bedriver fiske i liten skala lidande.

([1]) EGT C 16, 21.1.1999, s. 12.

([2]) Fartygskategori med hänsyn till tonnage (bruttoton).

2.5. I förslagets avdelning II nämns också gemensamma företag som är föremål för så stränga krav att det kan visa sig vara olönsamt att grunda sådana, även om det alltid varit bättre att gemensamma företag grundas än att man skrotar fartyg (försörjning av gemenskapsmarknaden, säkrande av en del av arbetstillfällena i gemenskapen osv.).

2.6. Likaså skall man särskilt nämna de gemensamma bestämmelserna rörande fiskeflottorna, småskaligt kustfiske och de socioekonomiska åtgärderna. I vissa fall vore det bättre att behålla det nuvarande regelverket, medan det i andra fall krävs ytterligare förbättringar och specificeringar i regelverkets innehåll.

2.7. Avdelning III i förslaget (Skydd av fiskeresurserna i kustområdena, vattenbruk, utrustning i fiskehamnar, beredning och saluföring) samt avdelning IV (Andra åtgärder) är synnerligen viktiga, även om marknadspolitiken omnämns i vissa artiklar utan att ingå i förslaget till förordning.

2.8. Av avdelning V i förslaget till förordning (Allmänna och finansiella åtgärder) framgår det att en återgång till situationen 1992 är tänkbar, även om målet är att säkra finansieringen på medellång och lång sikt.

3. **Särskilda kommentarer**

Avdelnings specifika kommentarer:

3.1. *Avdelning II i förslaget till förordning — genomförande av de fleråriga utvecklingsprogrammen för fiskeriflottorna*

3.1.1. Artiklarna 7 och 10

3.1.1.1. Dessa artiklar hänger intimt samman, och tillämpningen förutsätter en striktare uppläggning än den som föreskrivs i det fjärde utvecklingsprogrammet, utan att det framgår på vilken teknisk och rättslig grund som man för varje enskilt projekt kräver att den indragna kapacitet som kopplas till nytillkommande kapacitet skall vara minst 30 % högre än den nya kapaciteten, räknat både i ton och i motorstyrka, utom för fartyg under 12 meter.

3.1.1.2. Innehållet i artiklarna föreslås ändras så att det tydligt nämns att stödet till fiskeflottan skall kopplas till genomförandet av de fleråriga utvecklingsprogrammen och till möjligheten till utveckling och förbättring av säkerhets-, utrymmes- och arbetssituationen.

3.1.1.3. Innehållet i artikel 10 punkt 1 b i förslaget till förordning bör ändras eftersom det ändrar bestämmelserna i artikel 3 i rådets beslut av den 26 juni 1997 där det uttryckligen sägs följande: ”En medlemsstat får undanta fiskefartyg med en total längd som understiger tolv meter, med undantag för trålare, från bestämmelserna i artikel 2. Den totala kapaciteten hos detta flottsegment, uttryckt i bruttoton och maskinstyrka i kW, skall inte överstiga nivån den 1 januari 1997 eller den nivå som svarar mot målen i FUP III för perioden fram till och med den 31 december 2001, utom inom ramen för program för att förbättra säkerheten till sjöss.”

3.1.2. Artikel 8

Hänvisningarna i denna artikel måste ändras enligt nedanstående:

3.1.2.1. I punkt 2 b i artikeln bör det för överensstämmelsens skull antingen klargöras att kommissionen gör upp en förteckning över länder utanför unionen dit fiskefartyg kan överflyttas eller att medlemsstaterna ges kriterier för hur de kan avgöra till vilka länder fiskefartyg inte kan överflyttas.

3.1.2.2. Bestämmelserna i punkt 3 a i artikeln om åtgärderna då aktiviteten definitivt upphör kan gälla endast fartyg med en ålder över 15 år. Det vore bättre att gå vidare på samma väg som den förra förordningen (nr 3699/93) om fartyg med en ålder mellan 10-15 år och uttryckligen ange när det inte är möjligt att få exportstöd då aktiviteten definitivt upphör.

3.1.2.2.1. Kommissionen bör göra upp en lista över de länder utanför unionen dit fartyg inte kan överflyttas permanent med offentligt stöd, eller en förteckning över de länder utanför unionen som inte berörs av ifrågavarande åtgärd.

3.1.2.2.2. Det är obegripligt varför fartyg med en ålder mellan 10-15 år tagits bort i förslaget, medan det i punkt i under 3 a noggrant fastställs vilka skrotningsbidrag som gäller för 15 år gamla fartyg.

3.1.3. Artikel 9

Det är viktigt att förordning (EEG) nr 3699/93 förblir i kraft, men samtidigt måste vissa villkor preciseras:

3.1.3.1. När rådet och det ifrågavarande landet utanför unionen har gett kommissionen fullmakt att inom 12 månader förhandla om fullmakter för ett fiskeavtal, bör medlemsstaten inte bevilja stöd för gemensamma företag i ifrågavarande land förutom då kommissionen och medlemsstaten uttryckligen nått samförstånd om detta.

3.1.3.2. När unionen har ett fiskeavtal med ett sådant land utanför unionen där ett gemensamt företag avses bildas, bör kommissionen bevilja kompletterande bidrag på samma sätt som anges i fiskeflottans skalor 1 och 2 i bilaga IV. Kommissionen bör också ansvara för det kompletterande bidragets administrering och utbetalning.

3.1.3.3. I sin nuvarande form komplicerar förslaget avsevärt administreringen och reducerar tidsgränserna mer än nödvändigt. Eftersom bidraget är delat i två delar och tillfälliga gemensamma företag läggs ned, är det viktigt att grunda tillfälliga gemensamma företag för export för en tid på högst fyra år.

3.1.3.3.1. Det är förmånligare att bilda gemensamma företag än att skrota fartyg eftersom de ännu utgör produktiv egendom som levererar produkter till gemenskapsmarknaden och säkrar arbetstillfällen.

3.1.3.3.2. Bildandet av gemensamma företag skulle vara en kompensation för de tillfälliga gemensamma företag som läggs ned, även om dessa inte nämns i förslaget till förordning.

3.1.4. Artikel 11

I punkt 2 erbjuds kommissionen en möjlighet att vidta nödvändiga åtgärder om medlemsstaterna inte efterlever ovannämnda förpliktelser, t.ex. anpassning av kapacitetsmålen för det fleråriga utvecklingsprogrammet och indragning av möjligheten att ansöka om licens i tredje land inom ramen för fiskeavtal.

3.1.4.1. Alla eventuella nödvändiga åtgärder som skall kunna vidtas måste specificeras för att undvika osäkerhet och godtycke. I annat fall bör ifrågavarande punkt strykas eftersom innehållet i artikeln strider mot följande principer:

3.1.4.1.1. Ansvar — Avsikten är att bestraffa privatpersoner och juridiska personer genom att förvägra dem möjligheten till offentligt bidrag för förnyelse eller modernisering av fartyg samt att hindra dem från att få licenser inom ramen för fiskeavtal med tredje land endast med motiveringen att medlemsstaternas bestämmelser inte efterlevts. Redarna bestraffas om deras medlemsstater inte uppfyller sina anmälnings- eller tillsynsförpliktelser i enlighet med förordningen.

3.1.4.1.2. Proportionalitet — Grundprinciperna i gemenskapens rättsordning kräver att gemenskapens organ inte utövar sin makt så att onödig belastning uppstår för ekonomiska aktörer att uppnå sina mål.

3.1.4.1.3. Legalitetsprincipen och rättssäkerheten — En allmän hänvisning till genomförande av nödvändiga åtgärder strider mot legalitetsprincipen. Denna princip förutsätter att eventuella påföljder preciseras. Detta kan inte lämnas för fritt övervägande vid den institution som utdömer påföljderna. Domstolens rättspraxis kräver att gemenskapens lagstiftning är säker och att de som skall dömas på förhand känner till tillämpningen och att parterna känner till den exakta omfattningen av de skyldigheter de åläggs.

3.1.5. Artikel 12

Det är viktigt att precisera vad som avses med ett kollektivt integrerat projekt i anslutning till förbättring av fiskeverksamhetens strukturer och att också organisationer där fiskarna är företrädda deltar i behandlingen och informationen om projektet.

3.1.5.1. Om avsikten verkligen är att bevilja stöd för småskaligt kustfiske, skall det i förslaget klart preciseras vad som avses med ett kollektivt integrerat projekt och stipuleras att också organisationer där fiskarna är företrädda kan delta i projekten.

3.1.6. Artikel 13

Punkt 4 c i artikeln bör ändras. I denna åläggs återbetalning av det bidrag som avses i 3 b, om bidragstagaren återupptar sin fiskeverksamhet inom mindre än ett år. Tidsperioden måste förkortas för att undvika återbetalning.

3.1.6.1. Diskriminering i förhållande till redarna måste undvikas, eftersom dessa inte berörs av några efterhandsvillkor då de definitivt upphör med sin verksamhet.

3.2. *I rubriken till avdelning III i förslaget till förordning (Skydd av fiskeresurserna i kustområdena, vattenbruk, utrustning i fiskehamnar, beredning och saluföring) bör man lägga till en hänvisning till utveckling av fiskeresurserna*

3.2.1. Artikel 14

I artikeln bör andra möjligheter till förbättrande åtgärder i kustområdena nämnas, och i bilaga III bör en ändring göras om förvaltningsmyndighetens skyldighet att årligen tillställa kommissionen vetenskapliga uppföljningsrapporter till kommissionen. Skyldigheten bör gälla att ge kommissionen uppföljningsinformation i mitten av femårsperioden och i slutet av denna.

3.2.1.1. Den föreslagna ändringen vidgar handlingsutrymmet och utgör en mer flexibel grund än tidigare för en vetenskaplig uppföljning av fiskeresurserna i kustområdena.

3.3. *Avdelning IV i förslaget till förordning — Övriga åtgärder*

3.3.1. Artikel 15

Till punkt 2 b i artikeln bör det tilläggas att prioritet ges inte bara åt organisationer som har fått ett officiellt erkännande i enlighet med förordning (EEG) nr 3759/92, utan också åt organisationer som genomför och utvecklar åtgärder av stor kommersiell betydelse. Ifrågavarande åtgärder bör nämnas i punkt 3 i bilaga III.

Också sådana organisationer bör stödjas som gör omfattande insatser för att främja försäljningen särskilt av fiskeri- och vattenbruksprodukter samt för att hitta nya marknader.

3.3.2. Artikel 16

Även om innehållet i artikeln närmast hänför sig till marknadspolitiken — varför det borde kopplas till förslaget om ett gemensamt marknadssystem — bör det i artikeln framgå att sådana organisationer som uppnår de huvudsakliga mål som uppställts för producentorganisationer även skulle kunna få bidrag som avses i punkt 1 och 2.

3.3.2.1. I vissa länder har det visat sig att producentorganisationerna inte fungerar och att fiskeorganisationerna har ansvar för att de mål som uppställts för flera producentorganisationer uppnås, varför de inte borde fråntas möjligheten till bidrag.

3.3.3. Artikel 17

I punkt 1 a i artikeln nämns att skadestånd får betalas ut under högst två månader per år vid oförutsebara händelser. Tiden kan visa sig vara för kort, varför den bör förlängas till 6 månader. Då skadestånd beviljas bör såväl biologiska skäl som miljöskyddsskäl beaktas.

3.3.3.1. Punkt 1 b i artikeln kan visa sig vara skadlig i sin nuvarande lydelse eftersom den inte främjar en förnyelse av gällande fiskeavtal. Därför borde det i punkten endast nämnas att skadestånd beviljas för högst ett år, varefter tiden maximalt kan förlängas på nytt på basis av vetenskapliga, socioekonomiska och liknande analyser.

3.3.3.2. I punkt 1 c i artikeln bör beredningsindustrin preciseras. Det bör även definieras att beredningsindustrin kan beviljas ersättning när dess försörjning är beroende av de fiskresurser som är föremål för återhämtningsplanen. Den maximala tiden för ersättning skulle vara två år och kunna förlängas med ett år. Det bör klargöras varför tidsperioden inte är densamma som vid upphörande av tillfällig verksamhet, då produkten är avsedd som livsmedel och råvaror inte är tillgängliga.

3.3.3.3. I punkt 3 i artikeln bör en tröskel på över en miljon euro föreskrivas, alternativt 5 % av gemenskapens finansieringsandel i sektorn i den berörda medlemsstaten.

3.3.3.3.1 Erfarenheterna i fiskesektorn visar att det är ytterst viktigt att förlänga tiden för tillfälligt avbrott (oförutsebara händelser, fiskeavtalen förnyas inte osv.) och att öka stödet för ändamålet.

3.3.4. Artikel 18

Till punkt 2 i artikeln bör det tilläggas att stödet också kan omfatta en kartläggning av potentiella fångstplatser.

3.3.4.1. Projekt för experimentellt fiske är ytterst viktiga, och det är naturligt att de beviljas stöd på villkor att de hänför sig till målet att bevara fiskresurserna och att alltmer selektiva fångsttekniker används. Detta hindrar inte att stöd beviljas även för att leta upp nya fångstplatser i syfte att kunna uppnå ifrågavarande mål.

3.3.5. Bilaga IV

Skalor och satser har höjts, vilket framgår av tabell 1 och 2. Höjningen uppgår till 19 %, i vilket inflationen räknats in. Höjningen i tabell 1 och 2 är mindre än höjningen i tabell 3, där samma procentsatser beaktas som i rådets förordning (EG) nr 2468/98 [1] av den 3 november 1998, där gemenskapens fiske- och vattenbruksareal definieras, liksom även grunderna och förutsättningarna för stödåtgärder för fiske- och vattenbruksprodukternas beredning och saluföring.

---

[1] EGT L 312, 20.11.1998, s. 19-35.

Bryssel den 26 maj 1999.

Ekonomiska och sociala kommitténs

ordförande

Beatrice RANGONI MACHIAVELLI